

ΦΟΡΟΥΜ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΔΦ - ΣΧΟΛΗ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΤΩΝ ΦΟΡΟΥΜ ΤΟΥ
ΛΑΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ

Τι είναι Ψυχαναλυτική κλινική

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α
Κ Λ Ι Ν Ι Κ Ω Ν Ε Κ Π Α Ι Δ Ε Υ Σ Ε Ω Ν
2 0 2 1 - 2 0 2 2

Φόρουμ της Αθήνας, IF – EPFCL

**Πρόγραμμα Κλινικών Εκπαιδεύσεων
2021– 2022**

Τι είναι ψυχαναλυτική κλινική

Ω880

Οργάνωση • Συντονισμός • Επιμέλεια Έκδοσης

Επιτροπή Κλινικών Εκπαιδεύσεων

Άννα Χριστοδουλάκη
Πρόεδρος ΕΚΕ • Υπεύθυνη ΠΚΕ

Κατερίνα Καραγιάννη
Μέλος ΕΚΕ

Άννα Κοντούλη
Μέλος ΕΚΕ

© Φόρουμ της Αθήνας, IF-EPFCL, Οκτώβριος 2021

Η Ψυχαναλυτική κλινική

Άννα Χριστοδουλάκη

Τα ιδεώδη και οι απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής φαίνεται πώς οδήγησαν στη διαμόρφωση νέων νοσογραφιών οι οποίες όχι μόνο κατατάσσουν αλλά και καθορίζουν τις διάφορες παθολογίες με βάση κριτήρια τα οποία δεν έχουν καμία σχέση ούτε με το αίτημα του υποκειμένου, αλλά ούτε και με το πραγματικό της δομής του. Με τις απαιτήσεις αυτές άλλωστε δεν είχαν κανένα πρόβλημα να συνταχθούν και οι μετα-φροϋδικοί ψυχαναλυτές, θεμελιωτές της θεωρίας της ego psychology, συναινώντας κατ' αυτό τον τρόπο στην μετατροπή του φροϋδικού έργου σε νεκρό γράμμα αλλά και στον εκφυλισμό της ίδιας της ψυχανάλυσης.

Αν όμως η ψυχανάλυση ως θεωρία και κλινική, όπως άλλωστε και η ψυχιατρική, καθώς και οι ψυχοθεραπείες κάθε απόχρωσης, γίνονται αποδέκτες του ίδιου αιτήματος εκ μέρους των υποκειμένων το οποίο αφορά την θεραπεία του συμπτώματος όπως και κάθε άλλου νοσήματος το οποίο θεωρείται ψυχικής προέλευσης, τότε μάλλον θα πρέπει να καθοριστούν οι συνιστώσες που την συγκροτούν αλλά και η μέθοδος που την διαχωρίζει από αυτές.

Ο Λακάν με την επιστροφή στον Φρόυντ αλλά και την τριμερή διάκριση μεταξύ φαντασιακού, συμβολικού, πραγματικού συνέβαλε στην εκ νέου θεμελίωση της ψυχαναλυτικής θεωρίας και κλινικής, όπως και στην εγκαθίδρυση μιας νέας κλινικής, αυτής του πραγματικού. Άλλωστε, θέτοντας στο επίκεντρο της αναλυτικής πράξης το υποκείμενο ως υποκείμενο του λόγου και της ομιλίας, υποχρέωσε τους ψυχαναλυτές να επαναπροσδιοριστούν σε σχέση με τα ακόλουθα ζητήματα:

α. Τον ορισμό του συμπτώματος και την αξία που του αποδίδεται στα πλαίσια του αιτήματος, καθοριστική για την διαφοροποίηση μεταξύ ψυχανάλυσης και ψυχοθεραπείας, αλλά και για τον διαφορετικό τρόπο απάντησης στο εν λόγω αίτημα.

β. Τη σχέση μεταξύ αιτήματος και επιθυμίας η οποία θεωρείται αποφασιστικής σημασίας για την θέση του υποκειμένου.

γ. Την εκπαίδευση των αναλυτών έξω και πέρα από κάθε επαγγελματικό πρότυπο, ως αναπόσπαστο κομμάτι της ίδιας της αναλυτικής πράξης.

Ο αναλυτικός λόγος, όπως προκύπτει από την διατύπωση των τεσσάρων λόγων του Λακάν, ήτοι αυτόν του κυρίου, του υστερικού, τον πανεπιστημιακό λόγο και αυτόν του αναλυτή, δεν είναι ανεξάρτητος από τις διεργασίες οι οποίες λαμβάνουν χώρα σε όλους τους υπόλοιπους. Εάν όμως ο λόγος του κυρίου, όσο και αυτός του πανεπιστημιακού και του υστερικού έχουν την τάση να υποτάσσονται στις επιταγές και την λογική του κυρίαρχου καπιταλιστικού λόγου, τίθενται κατ' ανάγκην τα συνακόλουθα ερωτήματα, τα οποία μεταξύ άλλων θα επιχειρήσουμε να θέσουμε εφέτος προς εξεργασία:

Μπορούμε να διαχωρίσουμε το υποκείμενο ως υποκείμενο του λόγου και της ομιλίας από μια διαρκή τάση ομογενοποίησης του με βάση τα κυρίαρχα σημαίνοντα; Με ποιόν τρόπο επηρεάζει ο κυρίαρχος λόγος την υπό συνεχή διαμόρφωση υποκειμενικότητα των ατόμων, αλλά και με ποιο τρόπο προσλαμβάνει η ψυχανάλυση την βασική κοινωνιολογική διάκριση μεταξύ ατομικού και συλλογικού;

Υπάρχει τελικά περίπτωση ο κυρίαρχος λόγος να επηρεάσει και επομένως να επανακαθορίσει το βασικό εννοιολογικό θεμέλιο της αναλυτικής πράξης που είναι η σχέση αλήθειας και γνώσης;

Τι είναι ψυχαναλυτική κλινική (*)

Jean Jacques Gorog,

με την συμβολή της Annie Staricky

(* Το κείμενο αποτελεί το εισαγωγικό επιχείρημα της θεματικής των Κλινικών Κολλεγίων της IF-EPFCL, που δημοσιεύτηκε στα Γαλλικά, με τον τίτλο "Qu'est-ce qu'une clinique psychanalytique?")

Η επιλογή της φετινής μας θεματικής αποτελεί τη βάση όσων έθεσαν ως στόχο τα Κλινικά μας Κολλέγια και κατά συνέπεια, μπορεί να θεωρηθεί ιδιαίτερα φιλόδοξη. Διότι τι άλλο από την ψυχαναλυτική κλινική θα μπορούσε να μας απασχολήσει, συνεχίζοντας, υπό το όνομα του Κολλεγίου, το Κλινικό Τμήμα που είχε συσταθεί με την καθοριστική συμμετοχή του ίδιου του Λακάν;

Κατά τα εγκαίνια στην Sainte-Anne, ο Λακάν μας δήλωνε με τον πιο εμφαντικό τρόπο, το πρόγραμμα, του οποίου σχεδίαζε την υλοποίηση και που δεν ήταν άλλο από το να απαντήσει στο ερώτημα, που αποτελεί και την βάση του σημερινού μας τίτλου.

Δύο είναι οι άξονες οι οποίοι θα πρέπει να υπογραμμιστούν σχετικά με τα όσα ορίζονται από το εν λόγω ερώτημα:

- «Τι είναι η ψυχαναλυτική κλινική;» Το ερώτημα αυτό δεν είναι περίπλοκο. Διότι αποτελεί την βάση όσων λέγονται σε μια ανάλυση.
- Αλλά υπάρχει επίσης και μια αναφορά του Λακάν στην κλινική του νοσοκομείου η οποία εμπεριέχεται στην ίδια τη χρήση του ψυχαναλυτικού ντιβανιού:

«Θα πρέπει, λοιπόν να *cliniquer*. Δηλαδή, να ξαπλώσετε. Η κλινική είναι πάντα συνδεδεμένη με την κλίνη - πάμε να δούμε κάποιον που είναι κλινήρης. Εν ολίγοις δεν επινοήσαμε τίποτα καλύτερο, από το να συνεχίζουμε να ωθούμε αυτούς που προσέρχονται στην ψυχάνάλυση, να ξαπλώσουν. Με την ελπίδα να αποκομίσουν από αυτήν κάποιο όφελος, το οποίο δεν είναι ευθύς εξαρχής δεδομένο, πρέπει να το πούμε κι αυτό.»

Ο Λακάν συνιστούσε σεμνότητα και σύνεση, αλλά θα ήθελε επίσης να δώσουμε κι εμείς την δική μας άποψη για την αναλυτική κλινική. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει επίσης να διαβάζουμε ή να ξαναδιαβάζουμε όσα οι ψυχαναλυτές μπόρεσαν να πουν, μέσα σε λίγο περισσότερο από έναν αιώνα, σχετικά με την προσέγγισή την οποία επεχείρησαν της κλινικής τους.

Και επίσης πρέπει να αποσαφηνίσουμε τον τρόπο μετάδοσης της ψυχαναλυτικής κλινικής. Αν ο Φρόντ κατάφερε να μεταδώσει τις αφηγήσεις των θεραπειών – ανέλυε, την ίδια στιγμή που επινοούσε την ψυχανάλυση - ο Λακάν, επειδή επεξεργάστηκε την επιθυμία του αναλυτή από την οποία προκύπτει η θέση του αναλυτή, διέκρινε αυτό που λέγεται σε μια θεραπεία, από αυτό που ο αναλυτής μπορεί να μεταδώσει στο κοινό.

Μετάφραση από τα Γαλλικά: Μαρία Βελισσαροπούλου &

Κομματά Ευαγγελία

1: *cliniquer* : Νεολογισμός ο οποίος προέρχεται από τον όρο *clinique*, γλωσσικό δάνειο από την ελληνική γλώσσα και δη από τον όρο κλινική. Ο όρος αυτός προκύπτει από την λέξη κλίνη που στα νεοελληνικά σημαίνει κρεβάτι. [ΣΤΜ]

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**Βιβλιογραφία στην Γαλλική γλώσσα**

Επιμέλεια βιβλιογραφίας στην Γαλλική Γλώσσα : *Στέλιος Μωριάτης*

FREUD Sigmund

- Briefe an Wilelm Fließ (1887-1904) Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, 1986.
- Vorwort und Anmrkungen zur Übersetzung von J.M. Charcot, Leçons de Mardi à la Salpêtrière (1887-8), (1894) Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol Nachtragsband, 1987.
- « Charcot (1893) », Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, Vol I, 1952.
- «Entwurf einer Psychologie (1895), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol Nachtragsband, 1987.
- « Über die Berechtigung von der Neurasthenie einen bestimmten Symptomenkomplex als « Angst- Neurose,, abzutrennen(1895), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol I,1952.
- Studien über hystérie (1895), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol I,1952.
- Zur Ätiologie der Hysterie (1896), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol I,1952.
- Héredité et l'étiologie des névroses (1896), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol I,1952.
- Die Abwehr-Neuropsychosen. Versuch einer psychologischen Theorie der akquirten Hysterie, vieler Phobien und Zwangsvorstellungen und gewisser halluzinatorischer Psychosen (1894), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol I,1952.

- Die Traumdeutung (1900), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol I -III
- Die Freudsche psychoanalytische Methode (1904), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer,vol V, 1942.
- “Bruchstück einer Hysterie –Analyse (1905)”, Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. V,1942.
- Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie (1905), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. V,1942.
- Analyse der Phobie eine fünfjährigen Knaben (1909), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. VII,1941.
- Bernerkungen-über einer Fall von Zwangsneurose (1909), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. VII,1941.
- Eine Kindheitserinnerung des Leonardo da Vinci (1910), Francfort-sur-le-Main, S.Fischer,. Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. VIII,1945.
- Psychoanalytische Bemerkungen über einen autobiographisch beschriebenen Fall von Paranoia (Dementia paranoides) (1911), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. VIII,1945.
- Das Unbewusste (1915), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. X,1946.
- Die Verdrängung (1915), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. X,1946.
- Neurose und psychose, (1924), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. XIII,1940.
- Hemmung, Symptom und Angst (1926), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. XIV,1948.

- Konstruktionen in der Analyse (1937), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. XVI, 1950.
- Névrose , psychose et perversion, 1973.

LACAN Jacques

- Le Séminaire livre I, Les écrits techniques de Freud (1953-1954), paris, Seuil, 1975.
- Le Séminaire livre II, Le moi dans la théorie de Freud et dans la technique de la, psychanalyse (1954-1955), Seuil 1978.
- Le Séminaire livre III, Les psychoses (1955-1956), Seuil 1981.
- Le Séminaire, livre IV, La relation d'objet (1956-1957), Paris, Le Seuil, 1998.
- Le Séminaire, livre V, Les formations de l'inconscient (1957-1958), Paris, Le Seuil, 1998.
- Le Séminaire, livre VI, Le désir et son interprétation, (1958-1959), Paris, Martinière, 2013.
- Le Séminaire, livre VII, L'éthique de la psychanalyse, (1959-1960), Paris, le Seuil, 1986.
- Le Séminaire, livre VIII, Le transfert, (1960-1961), Paris, le Seuil, 2001.
- Le Séminaire, livre X, L'angoisse, (1962-1963), Paris, Le Seuil 2004.
- Le Séminaire, livre XI, Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse, (1964), Paris, Le Seuil, 1990.
- Le Séminaire, livre XII, Problèmes cruciaux pour la psychanalyse, (1964-1965) pro manuscripto Staferla.
- Le Séminaire, livre XIII, L'objet de la psychanalyse, (1965-1966), pro manuscripto staferla.

- Le Séminaire, livre XIV, La logique du fantasma, (1966-1967), pro manuscripto staferla.
- Le Séminaire, livre XV, L'acte psychanalytique, (1967-1968), pro manuscripto staferla.
- Présentation des mémoires d'un psychopathe, in Autres Ecrits.

Κείμενα άλλων συγγραφέων

- Julien P, Psychose, perversion, névrose: La lecture de Jacques Lacan, Erès 2001.
- Henry M. Généalogie de la psychanalyse : Le commencement perdu, Paris, PUF, 1985.
- Assoun P.-L, Introduction à l'épistémologie freudienne, Paris, Payot, 1990.
- Assoun P.-L, Métapsychologie et psychiatrie, L'effet DSM, Synapse No 174, 2001.
- Fondation du Champ Freudien, Hystérie et obsession : Les structures cliniques et la direction de la cure. Rapports de la Rencontre internationale, 1986 du Champ Freudien, Paris.
- Fondation du Champ Freudien, Traits de perversion dans les structures cliniques. Volume préparatoire à la Vie Rencontre Internationale du Champ Freudien à Paris, Paris, Navarin, 1990.
- JJ Gorog, Vous avez dit pervers ? Pour en finir avec les malentendus, ed Hermann.
- Colette Soler, L'inconscient à ciel ouvert dans la psychose, presses universitaires du Midi.

Ελληνική βιβλιογραφία

Επιμέλεια βιβλιογραφίας στην Ελληνική γλώσσα: Γιώργος
Ζαφειρόπουλος • Διονύσης Μπράτης

FREUD Sigmund

- Μελέτες για την υστερία (σε συν. με τον J. Breuer), μετάφραση Λ. Αναγνώστου, Εκδόσεις Επίκουρος, Αθήνα, 2002.
- Τρεις μελέτες για την θεωρία της σεξουαλικότητας, Εκδόσεις Πλέθρον, μετάφραση Β. Πατσογιάννη, Αθήνα, 2014
- Ναρκισσισμός, Μαζοχισμός, Φετιχισμός, μετάφραση Λ. Αναγνώστου, Εκδόσεις Επίκουρος, 1991
- Κείμενα για την παράνοια και τις ψυχώσεις, μετάφραση Π. Παπαδόπουλος, Εκδόσεις Principia, Αθήνα, 2016
- Μεταψυχολογικά κείμενα του 1915, μετάφραση Λ. Αναγνώστου Εκδόσεις Επίκουρος, Αθήνα, 2005
- *Η παιδική γενετήσια οργάνωση*, Στο: Περιοδικό *Fort – Da*, τεύχος Α', μετάφραση Β. Σκολίδης, σ. 9-12, Εκδόσεις Ψυχογίος, Αθήνα, 2011.
- *Σχετικά με την ψυχογένεση μιας περίπτωσης γυναικείας ομοφυλοφιλίας*, Στο: Περιοδικό *Εκ των υστέρων*, τεύχος 10, μετάφραση Τ. Δασκαρόλη, σ. 9-33, Εκδόσεις Εξάντας, Αθήνα, 2003.
- Η πολιτισμική σεξουαλική ηθική και η σύγχρονη νευρική φύση, *Opportuna*, 2013.
- Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό, Πλέθρον, 2013.
- Το οικογενειακό μυθιστόρημα των νευρωτικών, *Opportuna*, 2014.
- Ο Ντοστογιέφσκι και η πατροκτονία, Πατάκης, 2014.
- Χτυπούν ένα παιδί, *Opportuna*, 2016.
- Πέραν της αρχής της ηδονής, Επίκουρος, 2001.
- Το Εγώ και το Αυτό, Πλέθρον, 2008.
- Ψυχοπαθολογία της καθημερινής ζωής, Πλέθρον 2016
- Η τεχνική της ψυχανάλυσης, Επίκουρος 1985.
- Πέντε ιστορικά ασθeneίες, Επίκουρος 2014.

- Εισαγωγή στην ψυχανάλυση, Επίκουρος 1996.
- Αναστολή, σύμπτωμα και άγχος, Μεταίχμιο 2018
- Νέα σειρά των παραδόσεων για την εισαγωγή στην ψυχανάλυση, Επίκουρος 1977.
- Περαιτή και μη περαιτή ανάλυση, Πλέθρον 2008.
- Κατασκευές στην ψυχανάλυση, στο *Εκ των υστέρων*, τεύχος 1, Εξάντας 1997.
- Για τη δυναμική της μεταβίβασης, παρατηρήσεις για τον έρωτα μεταβίβασης, Πλέθρον, 2010.
- Για την εισαγωγή της θεραπείας, ανάμνηση, επανάληψη, επεξεργασία, Πλέθρον, 2010.
- Πρακτική ψυχανάλυση, Επίκουρος, 1975.
- Μαθήματα ψυχικής ανατομίας, Ροές, 2004.
- Φρόνυντ, Γιούνγκ. Η αλληλογραφία, Αρμός, 2008.
- Η Ερμηνεία των ονείρων, Πλέθρον, 2018.
- Το ευφυολόγημα και η σχέση του με το ασυνείδητο, Πλέθρον, 2009
- Μια σύνοψη της ψυχανάλυσης, Πλέθρον, 2017

LACAN Jacques

Γραπτά

- Περί ενός προκαταρκτικού ερωτήματος σε κάθε πιθανή θεραπευτική αγωγή της ψύχωσης, μετάφραση Α. Πόρου, Δ. Βάγιας, Χ. Ιωακειμίδης, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.
- Η σημασία του φαλλού, μετάφραση Κ. Κουκουλάκη, Ν. Ζορμπάς, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.

- Κατευθυντήριες γραμμές ενόψει ενός συνεδρίου για τη γυναικεία σεξουαλικότητα, μετάφραση Κ. Κουκουλάκη, Ν. Ζορμπάς, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.
- Το στάδιο του καθρέφτη, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου. Η επιθετικότητα στην ψυχανάλυση, Έκδοση της EPFCL.
- Περί ενός προκαταρκτικού ερωτήματος σε κάθε πιθανή θεραπευτική αγωγή της ψύχωσης, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.
- Η κατεύθυνση της θεραπείας και οι αρχές της εξουσίας της, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.
- Το σεμινάριο για το «κλεμμένο γράμμα», Πατάκης, 2010.
- Λειτουργία και πεδίο της ομιλίας και της γλώσσας στην ψυχανάλυση, Εκκρεμές, 2005.

Το Σεμινάριο

- Βιβλίο III, Οι ψυχώσεις, μετάφραση Β. Σκολίδης, Ρ. Χριστοπούλου, Εκδόσεις Ψυχογίος, Αθήνα, 2013.
- Βιβλίο XI, Οι τέσσερις θεμελιακές έννοιες της ψυχανάλυσης, μετάφραση Α. Σκαρπαλέζου, Εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα, 1982 [εξαντλημένο].
- Βιβλίο XX, Ακόμη, μετάφραση Β. Σκολίδης, Εκδόσεις Ψυχογίος, Αθήνα, 2013
- Βιβλίο VIII, Η μεταβίβαση, Εκδόσεις Εκκρεμές, Αθήνα, 2019
- Βιβλίο XVII, Το αντίστροφο της ψυχανάλυσης, Εκδόσεις Ψυχογίος, Αθήνα, 2015

Άλλα κείμενα

- Κίνητρα του παρανοϊκού εγκλήματος: το έγκλημα των αδελφών Παπέν, Στο: Τετράδια Ψυχιατρικής, Ιούλιος – Σεπτέμβριος 1988.
- Ο ατομικός μύθος του νευρωτικού, Εκκρεμές, 2015.
- Η οικογένεια, Καστανιώτης, 1987.

Κείμενα άλλων συγγραφέων

- Filloux JC. Παιδαγωγική και ψυχανάλυση, Gutenberg, 2011.
- Klein M & Riviere J. Η αγάπη και το μίσος, η ανάγκη της επανόρθωσης, Κονιδάρης, 1990.
- Winnicott DW. Το παιχνίδι και η πραγματικότητα, Αρμός, 2019.
- Μως Μ. Το δώρο, Μορφές και Λειτουργίες της ανταλλαγής, Καστανιώτης, 1979.
- Μως Μ. Κοινωνιολογία και ανθρωπολογία, Εκδόσεις του εικοστού πρώτου, 2004.
- Φρόυντ Α. Το Εγώ και οι μηχανισμοί άμυνας, Καστανιώτης, 1978.
- Strauss Claude-Levi, Δομική Ανθρωπολογία, Κέδρος, 2010.
- Claude Leger & Jean Pierre Drapier, Ψυχανάλυση και Ψυχιατρική, μια διαρκής παρεξήγηση, Ίνδικτος, 2012.
- Silvestre Michel, Η λακανική δομή της ιδεοψυχαναγκαστικής νεύρωσης, Ίνδικτος, 2011.
- Κανγκιλέμ Ζορζ, Το κανονικό και το παθολογικό, Νήσος, 2007.
- Φουκώ Μισέλ, Η γέννηση της κλινικής, Νήσος, 2012.
- Μαλβάλ Ζαν Κλώντ, Ο αυτιστικός και η φωνή του, Εκκρεμές, 2016.
- Mannoni Maud, Η θεωρία ως επινόηση, Πλέθρον, 1992.

- Assoun Paul Laurent, Ο διαστροφικός και η γυναίκα, Opportuna, 2015.

Βιβλιογραφία στην Αγγλική γλώσσα

Επιμέλεια βιβλιογραφίας στην Αγγλική γλώσσα: Γιώργος
Ζαφειρόπουλος • Διονύσης Μπράτης

- Lacan, J. *The Seminar of Jacques Lacan, Book I: Freud's Papers on Technique*, WW Norton & Co. , 1991 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Lacan, J. *The Seminar of Jacques Lacan, Book VII: The Ethics of Psychoanalysis*, Routledge, 2004 (διαθέσιμο στα Public)
- Lacan, J. *Ecrits*, WW Norton & Co., 2006 (διαθέσιμο στα Public)
- Lacan, J. *The Seminar Book XIXa: The Knowledge of the Psychoanalyst* (διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή στο lacaninireland.com)
- Deutsch, H. *The Psychoanalysis of Sexual Functions of Women*, Taylor & Francis Ltd., 1991 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Sharpe, E. F. *Dream Analysis*, Taylor & Francis Ltd., 1995 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Dunker, C. *The Constitution of the Psychoanalytic Clinic*, Routledge, 2018 (διαθέσιμο στο Amazon)
- Quinet, A. *Lacan's Clinical Technique*, Routledge, 2017 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Jazani, B. *Lacanian Psychoanalysis from Clinic to Culture*, Routledge, 2020 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)

Ε Τ Η Σ Ι Α
Σ Ε Μ Ι Ν Α Ρ Ι Α (*)

(*) Τα εισαγωγικά κείμενα των σεμιναρίων που ακολουθούν εκφράζουν τους συντάκτες – εισηγητές τους και έχουν ενταχθεί στο παρόν έντυπο αυτούσια, ως προς το περιεχόμενο και τη σύνταξη, όπως κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή Κλινικών Εκπαιδεύσεων

Κλινική και πράξη στην Ψυχανάλυση

Εισηγήτρια: Ευαγγελία Κομματά

Αν και η πράξη (στα λατινικά *actum*) προκύπτει από το πράττω παραπέμποντας στο ποιώ ως συνώνυμο, ο Λακάν θέτει υπό ερώτημα την εν λόγω έννοια όχι στην ποίηση, παρότι την αναφέρει, αλλά στην ψυχανάλυση.

Ως προς την λειτουργία της ψυχαναλυτικής πράξης, δεν πρόκειται για κάποιο *savoir faire*, ήτοι για την εφαρμογή κάποιων πραχτικών κανόνων με τους οποίους συνδέεται η άσκηση της κλινικής της, αλλά για την ενεργοποίηση του υποκειμένου ως υποκείμενο του ασυνειδήτου.

Είναι ο λόγος άλλωστε, που η μεταβίβαση συνιστώντας την διαδικασία μέσω της οποίας τίθεται εν ενεργεία η ψυχαναλυτική πράξη, καθίσταται άρρηκτα συνδεδεμένη με την εγκαθίδρυση του υποκειμένου ως *υποκείμενο που υποτίθεται ότι γνωρίζει*.

Υπό αυτή την έννοια η αναλυτική πράξη δεν συνδέεται απλά και μόνο με την είσοδο του υποκειμένου στην αναλυτική διαδικασία, αλλά με την απόφαση του να την επωμισθεί, τόσο ως προς το εύρος της, όσο και ως προς τις συνέπειές της.

Αν όμως η αναλυτική πράξη αφορά τόσο τον αναλυόμενο όσο και τον αναλυτή και μάλιστα την απόφαση αυτού του τελευταίου να ανταποκριθεί στην θέση που του αναλογεί, τότε ανοίγονται όλοι οι δρόμοι ώστε να αναρωτηθεί κανείς όπως το πράττει ο ίδιος ο Λακάν: « [...]μου φαίνεται ανόητο να μιλάει κανείς για την αναλυτική πράξη κατά τον ίδιο τρόπο που μιλάει για την ιατρική. Τι θα μπορούσε να είναι η αναλυτική πράξη κάτω από έναν τέτοιο τίτλο; [...]. Η ψυχαναλυτική πράξη, είναι λόγου χάριν, η συνεδρία; Θα μπορούσα να αναρωτηθώ, σε τι συνίσταται; Σε ποιου είδους παρέμβαση; Διότι εκτός αυτού δεν συνίσταται στο να γράφουμε μια συνταγή. Και για να κυριολεκτούμε: τι

είναι η πράξη; Μήπως είναι η ερμηνεία; Μήπως είναι η σωπή; Ή οτιδήποτε θα θέλατε να ορίσετε ως εργαλεία μιας τέτοιας λειτουργίας;».¹

Εν προκειμένω με ποιο τρόπο θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για την αναλυτική πράξη στο επίπεδο της ψυχαναλυτικής θεωρίας και μάλιστα σε σχέση με αυτό που είθισται να εκλαμβάνεται ως το όριο της, δηλ. την αναλυτική πρακτική, σημείο αναφοράς για όσους θα ήθελαν να «απολογηθούν» για την άσκησή της, δηλ. για την μετάδοσή της;

Το ότι η οποιαδήποτε αναφορά στην αναλυτική πράξη είναι συνακόλουθη με την αυτόματη αναφορά στην πράξη γέννησης της ψυχανάλυσης προκύπτει από το ερώτημα, αν το πεδίο απ' όπου και προέκυψε, ως πεδίο του ασυνειδήτου και της αλήθειας, προϋπήρχε τόσο της γέννησής της, όσο και αυτού του «Άλλου» όπως ο Θεός των φιλοσόφων, ο οποίος θα μπορούσε και να το γνωρίζει εκ προοιμίου;

Υπό μία έννοια η γνώση ως γνώση του ασυνειδήτου, και η αλήθεια η οποία αφορά την σχέση του υποκειμένου με την απόλαυση *ως απόλαυση του Άλλου*,² που την αναπαράστασή της ο Λακάν την ορίζει «ως αυτή που είναι δηλαδή ανύπαρκτη» είναι οι όροι οι οποίοι συνθέτοντας για τον Λακάν το πεδίο συγκρότησης της αναλυτικής πράξης, βρίσκουν το απόγειό τους στην διατύπωση ότι η «κλινική είναι το πραγματικό ως αυτό που καθίσταται αδύνατον να είναι υποφερτό».³

Οστόσο αν η διαλεκτική της ίδιας της ομιλίας και επομένως η σχέση της με την αλήθεια αποτελεί το επίκεντρο της ψυχαναλυτικής κλινικής δεν θα πρέπει να παραβλέψει κανείς την ένσταση του Λακάν στην αέναη αναζήτησή της: « Το πλέον εκπληκτικό είναι ότι ο Φρόυντ δεν πιστεύει ποτέ ότι υπάρχει κάποιος ο οποίος θα του πει την αλήθεια. Αρκεί να διαβάσει κανείς την *Traumdeutung* για να αντιληφθεί ότι την αλήθεια[ο Φρόυντ] δεν πιστεύει ότι μπορεί να την συλλάβει. Το να ισχυριστεί κανείς ότι η αλήθεια συνδέεται με τους κόμβους ή τις αλυσίδες που σχεδίασα επεξηγεί ακριβώς την απελπισμένη πλευρά αυτής[...] της αναζήτησης που είναι η αλήθεια. Η αλήθεια σχετίζεται με ό, τι απεκάλεσα το πραγματικό αν και η σχέση αυτή χαρακτηρίζεται από δειλία. Ο πιο ξεκάθαρος τρόπος

¹ Jacques Lacan, *L'acte analytique, Séminaire 1967-68, Publication interne à l'Association freudienne internationale.*

² J Lacan, *Ouverture à la section clinique Ornicar ?*, no 9, pp 7-14.

³ *idem*

εκδήλωσης της αλήθειας είναι το ψεύδος- δεν υπάρχει ούτε καν ένας αναλυόμενος που να μην συνεχίζει να ψεύδεται μέχρις ότου η καλή του θέληση τον οδηγήσει στο δρόμο που χάραξε ο Φρόυντ. Είναι ο λόγος εξάλλου που η ψυχαναλυτική κλινική συνίσταται στο να θέτει εκ νέου υπό ερώτημα όσα είπε ο Φρόυντ. Είναι ο τρόπος μου να τα εννοώ όλα αυτά, όπως επίσης και να τα θέτω, [κάνοντας χρήση] του δικού μου μπλά-μπλά, σε εφαρμογή, μέσα στην πρακτική μου».⁴

Είναι οι ίδιοι αυτοί όροι, οι οποίοι θα αποτελέσουν και για μας τον άξονα του φετινού μας σεμιναρίου ως σημείο αναφοράς στην αναλυτική πράξη καθώς και στην σχέση της με την κλινική.

Ημερομηνίες: 06 Νοεμβρίου 2021 • 04 Δεκεμβρίου 2021 • 08 Ιανουαρίου 2022 • 12 Φεβρουαρίου 2022 • 12 Μαρτίου 2022 • 02 Απριλίου 2022 • 07 Μαΐου 2022 • 04 Ιουνίου 2022

⁴ *idem*

Κλινικές δομές και αναλυτική πράξη

Εισηγητής: Στέλιος Μωριάτης

Η έννοια της δομής στην ψυχαναλυτική κλινική παρά την συχνή χρήση της υποθάλπει σημαντικές διαφορές οι οποίες συχνά διχάζουν ακόμα και εκείνους που την χρησιμοποιούν. Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι απουσία της όποιας συναινετικής τοποθέτησης, είναι ιδιαίτερα εμφανής όχι μόνο στους συγγραφείς διαφορετικών Σχολών ή θεωρητικών ρευμάτων αλλά ακόμα και στους ίδιους τους κλινικούς οι οποίοι όμως έχουν κοινές αναφορές.

Στο πλαίσιο της ψυχιατρικής κυριάρχησαν δυο ρεύματα: από την μια πλευρά οι ψυχοπαθολογία για την οποία οι εκδοχές της υποκειμενικότητας συνδέονται με τις εκφάνσεις του ασυνειδήτου και από την άλλη η λειτουργική νοσογραφία του DSM η οποία επικράτησε ευρύτερα. Στην προκειμένη περίπτωση ο κλινικός περιορίζεται στα χαρακτηριστικά τα οποία παρατηρεί και απέχει από την οποιαδήποτε αναφορά στην ψυχοπαθολογία και την κλινική σκέψη που κυοφορεί. Ωστόσο οι υποσχέσεις της βιολογίας δεν συνάδουν με την διαγνωστική μεθοδολογία της ψυχοπαθολογίας.

Η ίδια η έννοια της ψυχοπαθολογίας- σύμφωνα όχι μόνο με την αγγλο-σαξωνική προσέγγιση της «συμπτωματολογίας» αλλά και με την αναζήτηση της αιτιότητας και της μετεξέλιξης των συμπτωμάτων- είναι σύγχρονη με τις απόπειρες περιγραφής της ψυχικής ασθένειας από τον Kraepelin και στην συνέχεια των προτάσεων του Jaspers (1913) όσον αφορά την κατανόηση ή την εξήγηση των συνδρόμων.

Παράλληλα ο Freud με την «Μεταψυχολογία» του εστιάζεται στην διασαφήνιση των συνθηκών οι οποίες συνέβαλλαν στην συγκρότηση του συμπτώματος αναδεικνύοντας την ψυχαναλυτική μεθοδολογία – τοπική, δυναμική, οικονομική- και διευρύνοντας τα εργαλεία της ψυχοπαθολογίας. Από το 1890 ήδη ο Freud προτείνοντας τις *αμυντικές ψυχονευρώσεις* εισάγει ένα νέο μοντέλο, τους κλινικούς τύπους οι οποίοι θα συμπορευτούν με τις ψυχιατρικές οντότητες έχοντας ως γνώμονα τους αμυντικούς μηχανισμούς.

Στην προκειμένη περίπτωση η διαφορο-διάγνωση επιτρέπει την άρθρωση των ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων σε συνάρτηση με την κλινική δομή

με προοπτική την ψυχοθεραπευτική στρατηγική. Αντιστοιχεί σε αυτό που αργότερα ο J. Lacan θα χαρακτηρίσει ως *ανεξιχνίαστες αποφάσεις του είναι*, με την έννοια ότι υπόκεινται στις ασυνείδητες επιλογές του υποκειμένου. Από αυτή την άποψη η αναλυτική πράξη όσον αφορά την διάκριση των κλινικών δομών σε νεύρωση, ψύχωση και διαστροφή έρχεται να αρθρώσει την ερμηνεία μέσα από μια σειρά κλινικές συνιστώσες: το γράφημα της επιθυμίας, την πατρική μεταφορά, την δομή της φαντασίωσης, την άρθρωση των ασυνείδητων επιλογών, την τοπολογία και την διάκριση των κατηγοριών του φαντασιακού, του συμβολικού και του πραγματικού μέχρι και την γραφή των κόμβων. Με άλλα λόγια μέσα από οτιδήποτε αφορά την μοναδικότητα της κλινικής του υποκειμένου. Θεμελιώδης κανόνας ο οποίος συνδέεται άμεσα με την ψυχαναλυτική τεχνογνωσία, ήτοι την γνώση της «άγνοιας» και της αλήθειας την οποία πρεσβεύει.

Ο Freud από το 1912, στο κείμενο «*Συμβουλές στους γιατρούς για την αναλυτική αγωγή*», εκθέτει δυο απλούς κανόνες που αφορούν την αναλυτική διαδικασία τους οποίους ο Λακάν διατυπώνει ως εξής: αφενός της *μη- παράλειψης γεγονότων και συμβάντων* της καθημερινότητας και αφετέρου της *μη- συστηματοποίησης των ελεύθερων συνειρμών*, θέτοντας την ανακολουθία των συνειρμών, ως συνθήκη της αναλυτικής εμπειρίας. Σενάριο του ονείρου, προαισθήματα, φαντασιακές ονειρώξεις, παραληρήματα συγκεχυμένα ή εναργή, γλωσσικά ολισθήματα, παραπράξεις για τον αναλυόμενο, χαλαρή προσοχή, ασυνέχεια στη διήγηση, σιωπή, τομή για τον αναλυτή.

Ημερομηνίες: 09 Οκτωβρίου 2021 • 06, 20 Νοεμβρίου 2021 • 04, 18 Δεκεμβρίου 2021 • 08, 22 Ιανουαρίου 2022 • 12, 26 Φεβρουαρίου 2022 • 12 Μαρτίου 2022 • 02, 16 Απριλίου 2022 • 07 Μαΐου 2022 • 04, 18 Ιουνίου 2022

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Freud S., Neurose und psychose, (1924), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. XIII, 1940.
- Freud S., Hemmung, Symptom und Angst (1926), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. XIV, 1948.
- Freud S., “Konstruktionen in der Analyse (1937), Gesammelte Werke, Francfort-sur-le-Main, S.Fischer, vol. XVI, 1950.
- Freud S., Névrose, psychose et perversion, 1973.
- Lacan J. Le Séminaire livre I, Les écrits techniques de Freud (1953-1954), paris, Seuil, 1975.
- Lacan J. Le Séminaire livre II, Le moi dans la théorie de Freud et dans la technique de la psychanalyse (1954-1955), Seuil 1978.
- Lacan J. Le Séminaire livre III, Les psychoses (1955-1956), Seuil 1981.
- Lacan J. Le Séminaire, livre IV, La relation d’objet (1956-1957), Paris, Le Seuil, 1998.
- Lacan J. Le Séminaire, livre V, Les formations de l’inconscient (1957-1958), Paris, Le Seuil, 1998.
- Lacan J. Le Séminaire, livre VI, Le désir et son interprétation, (1958-1959), Paris, Martinière, 2013.
- Lacan J. Le Séminaire, livre VII, L’éthique de la psychanalyse, (1959-1960), Paris, le Seuil, 1986.
- Lacan J. Le Séminaire, livre VIII, Le transfert, (1960-1961), Paris, le Seuil, 2001.
- Lacan J. Le Séminaire, livre X, L’angoisse, (1962-1963), Paris, Le Seuil 2004.
- Lacan J. Le Séminaire, livre XI, Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse, (1964), Paris, Le Seuil, 1990.
- Lacan J. Le Séminaire, livre XII, Problèmes cruciaux pour la psychanalyse, (1964-1965)
- Julien P, Psychose, perversion, névrose: La lecture de Jacques Lacan, Erès 2001.
- Léguil F et Adam J, “ Première clinique freudienne des névroses “, Hystérie et obsession, Les structures cliniques de la névrose et la direction de la cure, Paris, Navarin, 1986.
- Fink B, A clinical introduction to lacanien psychoanalysis, Theory and technique, Cambridge, Harvard University Press, 1997.

- Henry M. Généalogie de la psychanalyse : Le commencement perdu, Paris, PUF, 1985.
- Assoun P.-L, Introduction à l'épistémologie freudienne, Paris, Payot, 1990.
- Assoun P.-L, Métapsychologie et psychiatrie, L'effet DSM, Synapse No 174, 2001.
- Fondation du Champ Freudien, Hystérie et obsession : Les structures cliniques et la direction de la cure. Rapports de la Rencontre internationale, 1986 du Champ Freudien, Paris.
- Fondation du Champ Freudien, Traits de perversion dans les structures cliniques. Volume préparatoire à la Vie Rencontre Internationale du Champ Freudien à Paris, Paris, Navarin, 1990.
- Bousseyroux Michel, Lacan le Borroméen, Point hors lignes, érès, 2014.
- Louis Izcovich, Les marques d'une psychanalyse, Stilus, 2015.
- Louis Izcovich, Les paranoïaques et la psychanalyse, Ed Champ lacanien, 2004.
- JJ Gorog, Vous avez dit pervers ? Pour en finir avec les malentendus, ed Hermann, 2021.
- JJ Gorog, L'acte du psychanalyste, Hermann, 2013.
- E. Porge, Des fondements de la clinique psychanalytique, Points hors lignes, érès, 2008.
- Colette Soler, L'inconscient réinventé, Puf, 2009.
- Colette Soler, L'inconscient à ciel ouvert de la psychose, Toulouse, PUM, 2002.
- Collectif du Champ lacanien.

Από το σύμπτωμα στο “νέο υποκείμενο”

Εισηγητής: Γιώργος Κωνσταντίνου

Στο Σεμινάριο «Οι τέσσερις θεμελιακές έννοιες της ψυχανάλυσης», ο Λακάν αναφέρεται στο “είναι για το θάνατο-L’être pour la mort”. Η αιγιματικότητα της φράσης αναδύεται μέσω της επεξεργασίας που κάνει πάνω στη φροϊδική έννοια της ενόρμησης. Ο Φρόνιτ στο κείμενο «Ενορμήσεις και ορμικά πεπρωμένα» μιλά για ένα “νέο υποκείμενο”. Πρόκειται για ένα υποκείμενο το οποίο κάνει την εμφάνιση του, τη στιγμή που η ενόρμηση προσπαθεί να κάνει τον κύκλο, την μπούκλα γύρω από το αντικείμενο. Ο Φρόνιτ εισήγαγε το δίπολο ενόρμηση θανάτου-ενόρμηση ζωής. Για τον Λακάν οι δύο ενορμήσεις τοποθετούνται στη σχέση τους με τη γλώσσα, με το σημαίνον θέλοντας να δείξει τη συμβολική διάσταση του θανάτου στο υποκείμενο. Οι ενορμήσεις συνδέονται με το σημαίνον από τη στιγμή που ο ανθρώπινος οργανισμός, το on της ανάγκης υπόκειται στο λόγο του μεγάλου Άλλου. Δηλαδή όταν αλλοτριωθεί από τα σημαίνοντα του Άλλου. Τότε κατά τον Φρόνιτ έχουμε την ανάδυση του “νέου υποκειμένου”. Τη στιγμή που στο πεδίο του ομιλούντος μπαίνει ο όμοιος του, ο άλλος με μικρό α, τότε γίνεται η έλευση του “νέου υποκειμένου”.

Αλλά, στο “Είναι για το θάνατο” το οποίο υπογραμμίζει ο Λακάν στο Σεμινάριο του «Η ηθική της ψυχανάλυσης», συμβαίνει κάτι άλλο πέραν της ενόρμησης. Πιο συγκεκριμένα στο γραπτό του «Παραλλαγές τύπου-θεραπείας» το 1966 μιλά για μια “επιθυμία θανάτου”. Πώς γίνεται να αναφερόμαστε σε μια “επιθυμία θανάτου” ή σε ένα “είναι προς το θάνατο” αναφορικά με το υποκείμενο; Σχετίζεται όντως με το θάνατο; Και αν ναι, για ποιο θάνατο μιλάμε; Σίγουρα δεν έχει να κάνει με την ενόρμηση του θανάτου από τη στιγμή που ο Λακάν μιλάει για την επιθυμία...

Με ποιο τρόπο θα μπορούσαμε να διευρύνουμε την έννοια ενός “νέου υποκειμένου” μέσα στον κοινωνικό δεσμό και πιο συγκεκριμένα στον λόγο του αναλυτή; Μπορούμε να μιλάμε για ένα “νέο υποκείμενο” μιας καινούργιας υποκειμενικής οικονομίας; Πώς το θεμελιώδες σύμπτωμα κατά τη διάρκεια της αναλυτικής διαδικασίας ανατρέπει το υποκείμενο καθώς αποχωρίζεται από τον Άλλο; Πρόκειται άραγε για την επίπτωση της απόλαυσης του υποκειμένου ως επακόλουθο του αποχωρισμού; Εξάλλου η ψυχανάλυση είναι αυτή που οδηγεί το υποκείμενο σε μια γνώση γύρω

από την ίδια την απόλαυση. Πρόκειται για μια γνώση συγκεκριμένη, μοναδική, αυτή της απόλυτης διαφοράς.

Ημερομηνίες: 19 Νοεμβρίου 2021 • 17 Δεκεμβρίου 2021 • 21 Ιανουαρίου 2022 • 25 Φεβρουαρίου 2022 • 18 Μαρτίου 2022 • 15 Απριλίου 2022 • 20 Μαΐου 2022 • 17 Ιουνίου 2022

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- «Ενορμήσεις και ορμικά πεπρωμένα», Εκδότης: Νίκας / Ελληνική Παιδεία Α.Ε
- «Περατή και μη περατή ανάλυση» Εκδόσεις, Πλέθρον.
- «Ανατροπή του υποκειμένου και διαλεκτική της επιθυμίας», Γραπτά-Ανέκδοτο.
- «Η κατεύθυνση της θεραπείας» Γραπτά, Ανέκδοτο.
- «Το φροϋδικό πράγμα» Γραπτά, Ανέκδοτο.
- «Παραλλαγές της τυπικής-θεραπείας», Γραπτά, Ανέκδοτο.
- «Η ηθική της ψυχανάλυσης» Σεμινάριο, Ανέκδοτο.
- «Οι τέσσερις θεμελιακές έννοιες της ψυχανάλυσης» Εκδόσεις Ράππα.
- «Ραδιοφωνία» Άλλα γραπτά, Ανέκδοτο.
- «Ακόμη» Σεμινάριο, εκδόσεις Ψυχογιός.

Τα προκαταρκτικά ερωτήματα

Εισηγήτρια : Όλγα Βλάχου

Ο τίτλος «Προκαταρκτικά Ερωτήματα» αναφέρεται καταρχάς στις προκαταρκτικές συνεδρίες, τις προκαταρκτικές συναντήσεις και εν συνεχεία στα ερωτήματα που θα τεθούν κατά τη διάρκεια αυτών των παρεμβάσεων. Ο όρος που χρησιμοποιεί ο Λακάν στις αρχές της δεκαετίας του '70 είναι «entretiens préliminaires» επισημαίνοντας την εξέχουσα σημασία τους για την είσοδο στην ανάλυση. Συνιστούν λοιπόν απαραίτητη προϋπόθεση για να εισαχθεί κάποιος στη μεταβίβαση. Ποια όμως είναι η θέση του αναλυτή προκειμένου να μπορέσουν τα υποκείμενα να εισαχθούν στον αναλυτικό λόγο; Ποια η σχέση των προκαταρκτικών συνεδριών τόσο με το αίτημα του υποκειμένου που απευθύνεται σε έναν αναλυτή όσο και με την απάντηση του αναλυτή σε αυτό το αίτημα; Υπάρχει διάλογος στην ψυχανάλυση; Ο Παρμενίδης του Πλάτωνα θα είναι συνοδοιπόρος σε αυτή την αναζήτηση, προκειμένου να εξετάσουμε τη θέση του «Ένα» στην ψυχαναλυτική κλινική.

Ημερομηνίες: 23 Οκτωβρίου 2021 • 20 Νοεμβρίου 2021 • 18 Δεκεμβρίου 2021 • 22 Ιανουαρίου 2022 • 26 Φεβρουαρίου 2022

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lacan, J. (2011 [1971]). *...ou pire*. Paris: Seuil.
- Λακάν, Ζ. (1982 [1964]). Οι τέσσερις θεμελιακές έννοιες της ψυχανάλυσης. Αθήνα: Κέδρος. Μετάφραση. Α. Σκαρπαλέζου
- Λακάν, Ζ. *Περί ενός προκαταρκτικού ερωτήματος σε κάθε πιθανή θεραπευτική αγωγή της ψύχωσης*. Αθήνα: Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου. Μετάφραση. Α. Πόρου, Δ. Βάγιας, Χ. Ιωακειμίδης
- Soler, C. (2016), *Travailleur?*. *Mensuel*(104): 13-21
- Φρόυντ, Σ. (1985). *Η τεχνική της ψυχανάλυσης*. Αθήνα: Επίκουρος. Μετάφραση. Γ. Τσαμπουράκης

Θ Ε Σ Μ Ι Κ Ε Σ
Δ Ρ Α Σ Τ Η Ρ Ι Ο Τ Η Τ Ε Σ
Τ Ο Υ
Φ Ο Ρ Ο Υ Μ Τ Η Σ Α Θ Η Ν Α Σ

Σεμινάριο του Λακανικού Πεδίου, του Φόρουμ της Αθήνας**«Η Διεύθυνση της Θεραπείας»****Συντονισμός:** Θώμη Μανωλοπούλου**Εισηγητές:** Μέλη του Φόρουμ της Αθήνας & προσκεκλημένοι ομιλητές.

Σε άμεση συνάρτηση και σε διάλογο με το θέμα των κλινικών εκπαιδεύσεων της φετινής χρονιάς, «Τι είναι Ψυχαναλυτική κλινική;» επιλέχθηκε ως θέμα του Σεμιναρίου του Φόρουμ της Αθήνας, «Η κατεύθυνση (ή διεύθυνση) της θεραπείας και οι αρχές της εξουσίας της». Η ομιλία του Λακάν με τον ομώνυμο τίτλο, την οποία θα μελετήσουμε στα πλαίσια του Σεμιναρίου, έλαβε χώρα στο Συνέδριο Ψυχανάλυσης στο Royamont το 1958, που διοργάνωσε η νεοσύστατη τότε Φρουδική Εταιρία του Παρισιού. Η Φ.Ε.Π. προέκυψε από την αποχώρηση του Λακάν πέντε χρόνια νωρίτερα από την Ψυχαναλυτική Εταιρεία του Παρισιού, γεγονός που είχε ως συνέπεια τη διαγραφή του από τη Διεθνή της Ψυχανάλυσης, διαγραφή που κόστισε στο Λακάν και την οποία ποτέ δεν αποδέχθηκε.

Ο Λακάν διαφωνούσε με την απομάκρυνση της Φ.Ε.Π από τη διδασκαλία του Φρόυντ και με τη μετατροπή της ψυχαναλυτικής αγωγής, που έχει ως κέντρο το ασυνείδητο, σε μια ψυχοθεραπεία με στόχο την ενδυνάμωση του εγώ. Η ρήξη το 1953 ήταν αναπόφευκτη. Ξεκίνησε έτσι μια έντονη αντιπαράθεση ανάμεσα στις δύο σχολές, μέρος της οποίας ήταν και το συγκεκριμένο συνέδριο. Είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη καθώς θα μελετούμε το κείμενο του Λακάν, ότι με αυτό απαντά στα κείμενα του Μωρίς Μπουβέ τα σχετικά με την ψυχαναλυτική ερμηνεία και με τη μεταβίβαση. Με μαχητικό τόνο, στη διάλεξή του, θίγει ένα προς ένα τα σημεία διαφωνίας του με τον τελευταίο και επιχειρηματολογεί για την κατάρριψή τους. Το 1961, μη αρκούμενος στην προφορική του απάντηση, εκδίδει το γραπτό κείμενο της διάλεξης του στο περιοδικό «Ψυχανάλυση» με τίτλο

«Δομικές Προοπτικές». Αργότερα, το 1966, το κείμενο θα συμπεριληφθεί στο Γραπτά με τον τίτλο που γνωρίζουμε.

Η πολιτική χροιά που διέπει αυτή τη διάλεξη είναι ήδη εμφανής από τον τίτλο της. Ο όρος «Direction», που επέλεξε ο Λακάν, δεν έχει τυχαία διττή σημασία. Ο ομιλητής τείνει μέσω του διφορούμενου του όρου να υπογραμμίσει τη διαφορά ανάμεσα στη διεύθυνση της ψυχαναλυτικής αγωγής, κύριο μέλημα και καθήκον του ψυχαναλυτή, και στην

κατεύθυνση του ίδιου του αναλυόμενου ή της ζωής του, κύριο λάθος κατά το Λακάν, που πρέπει ο αναλυτής να αποφύγει. Καταγγέλει έτσι τις παρεκτροπές της Διεθνούς της Ψυχανάλυσης, που « θέλουν το καλό » του αναλυόμενου, δηλαδή γνωρίζουν ποιο είναι το καλό για εκείνον καλύτερα από εκείνον, και απομακρύνονται με αυτόν τον τρόπο από το δρόμο που χάραξε ο Φρόυντ, που είναι η αποκωδικοποίηση της γνώσης του ασυνειδήτου.

Παρά τη χρονολογική τοποθέτηση του κειμένου στη δεδομένη ιστορική περίοδο που προαναφέρθηκε, τα ερωτήματα που αυτό εγείρει καθώς και οι απαντήσεις που τείνει να δώσει,

είναι ακόμη και σήμερα επίκαιρα, ως αντίλογος στο βιοϊατρικό μοντέλο και στην κατάργηση της έννοιας του υποκειμένου που αυτό συνεπάγεται. Το κείμενο προάγει την ψυχανάλυση ως αντιστάθμισμα της κυρίαρχης κουλτούρας του αποτελέσματος, της αποτελεσματικότητας και της επιτυχίας. Η φιλοδοξία του είναι να συμπυκνώσει τις βασικές αρχές της εκπαίδευσης των ψυχαναλυτών, οι οποίες τους διαφοροποιούν από τους θεραπευτές του « αποτελέσματος ».

Έτσι, θα δούμε ποια είναι εκείνα τα εργαλεία που έχει στη διάθεση του ο ψυχαναλυτής και πώς η ηθική της ψυχανάλυσης του προτείνει να τα χρησιμοποιήσει, ποια είναι η θέση της ψυχαναλυτικής ερμηνείας, πώς ο ψυχαναλυτής διαχειρίζεται τη μεταβίβαση, και ακόμη, τι σημαίνει η μυστηριώδης πρόταση του Λακάν ότι ο αναλυτής πρέπει να πληρώσει με φράσεις, αλλά επίσης με το άτομο του; Τι εννοεί ο Λακάν όταν λέει ότι ο ψυχαναλυτής πρέπει να κάνει το νεκρό, όπως στο μπριτζ;

Εξίσου σημαντικό με τη « Λειτουργία και Πεδίο της Ομιλίας και της Γλώσσας » για τη θεωρία της ψυχανάλυσης, « Η Διεύθυνση της Θεραπείας » αποτελεί θεμελιώδες κείμενο για την εμβάθυνση στην κλινική πράξη.

Ημερομηνίες: 23 Οκτωβρίου 2021 • 13 Νοεμβρίου 2021 • 29 Ιανουαρίου 2022 • 19 Μαρτίου 2022 • 21 Μαΐου 2022

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στην Ελληνική γλώσσα

Σίγκμουντ Φρόυντ,

- Η δυσφορία μέσα στον πολιτισμό, Πλέθρον, 2013.
- Η τεχνική της ψυχανάλυσης, Επίκουρος 1985.
- Πέντε ιστορικά ασθeneίες, Επίκουρος 2014.
- Εισαγωγή στην ψυχανάλυση, Επίκουρος 1996.
- Αναστολή, σύμπτωμα και άγχος, Μεταίχμιο 2018
- Νέα σειρά των παραδόσεων για την εισαγωγή στην ψυχανάλυση, Επίκουρος 1977.
- Περαιτή και μη περαιτή ανάλυση, Πλέθρον 2008.
- Κατασκευές στην ψυχανάλυση, στο *Εκ των υστέρων*, τεύχος 1, Εξάντας 1997.
- Για τη δυναμική της μεταβίβασης, παρατηρήσεις για τον έρωτα μεταβίβασης, Πλέθρον, 2010. Γ
- ια την εισαγωγή της θεραπείας, ανάμνηση, επανάληψη, επεξεργασία, Πλέθρον, 2010.
- Πρακτική ψυχανάλυση, Επίκουρος, 1975.
- Μαθήματα ψυχικής ανατομίας, Ροές, 2004.
- Η Ερμηνεία των ονείρων, Πλέθρον, 2018.
- Το ευφυολόγημα και η σχέση του με το ασυνείδητο, Πλέθρον, 2009
- Μια σύνοψη της ψυχανάλυσης, Πλέθρον, 2017

Ζακ Λακάν,

Γραπτά

- Η κατεύθυνση της θεραπείας και οι αρχές της εξουσίας της, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.
- Περί ενός προκαταρκτικού ερωτήματος σε κάθε πιθανή θεραπευτική αγωγή της ψύχωσης, μετάφραση Α. Πόρου, Δ. Βάγιας, Χ. Ιωακειμίδης, Εσωτερική Έκδοση της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου.
- Λειτουργία και πεδίο της ομιλίας και της γλώσσας στην ψυχανάλυση, Εκκρεμές, 2005.

Το Σεμινάριο

- Βιβλίο XI, Οι τέσσερις θεμελιακές έννοιες της ψυχανάλυσης, μετάφραση Α. Σκαρπαλέζου, Εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα, 1982 [εξαντλημένο].
- Βιβλίο VIII, Η μεταβίβαση, Εκδόσεις Εκκρεμές, Αθήνα, 2019
- Βιβλίο XVII, Το αντίστροφο της ψυχανάλυσης, Εκδόσεις Ψυχογιός, Αθήνα, 2015

Κείμενα άλλων συγγραφέων

- Filloux JC. Παιδαγωγική και ψυχανάλυση, Gutenberg, 2011.
- Strauss Claude-Levi, Δομική Ανθρωπολογία, Κέδρος, 2010.
- Claude Leger & Jean Pierre Drapier, Ψυχανάλυση και Ψυχιατρική, μια διαρκής παρεξήγηση, Ίνδικτος, 2012.

Βιβλιογραφία στην Αγγλική γλώσσα

- Lacan, J. *The Seminar of Jacques Lacan, Book I: Freud's Papers on Technique*, WW Norton & Co. , 1991 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Lacan, J. *The Seminar of Jacques Lacan, Book VII: The Ethics of Psychoanalysis*, Routledge, 2004 (διαθέσιμο στα Public)
- Lacan, J. *The Seminar Book XIXa: The Knowledge of the Psychoanalyst* (διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή στο lacaninireland.com)
- Deutsch, H. *The Psychoanalysis of Sexual Functions of Women*, Taylor & Francis Ltd., 1991 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Sharpe, E. F. *Dream Analysis*, Taylor & Francis Ltd., 1995 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Dunker, C. *The Constitution of the Psychoanalytic Clinic*, Routledge, 2018 (διαθέσιμο στο Amazon)
- Quinet, A. *Lacan's Clinical Technique*, Routledge, 2017 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)
- Jazani, B. *Lacanian Psychoanalysis from Clinic to Culture*, Routledge, 2020 (διαθέσιμο στο bookdepository.com)

Βιβλιογραφία στη Γαλλική γλώσσα

- Lettre à Fliess du 21 Septembre 1897 dans « Naissance de la psychanalyse », Paris, PUF, 1956 et dans « Lettres à Fliess », édition complète, Paris, PUF, 2006.
- Fonction et champ de la parole et du langage en psychanalyse, conférence de Rome, 26 et 27 septembre 1953, dans *Écrits*, Paris, Seuil, 1966,
- Proposition sur le psychanalyste de l'Ecole, Autres Ecrits, Paris, Seuil, 2001.
- Radiophonie, Autres Ecrits, Paris, Seuil, 2001.

- La Direction de la cure et les principes de son pouvoir, Écrits, Paris, Seuil, 1966.
- Le Séminaire livre I, Les écrits techniques de Freud (1953-1954), Paris, Seuil, 1975.
- Le Séminaire livre II, Le moi dans la théorie de Freud et dans la technique de la psychanalyse (1954-1955), Paris, Seuil 1978.
- Le Séminaire, livre IV, La relation d'objet (1956-1957), Paris, Seuil, 1998.
- Le Séminaire, livre V, Les formations de l'inconscient (1957-1958), Paris, Seuil, 1998.
- Le Séminaire, livre VI, Le désir et son interprétation, (1958-1959), Paris, Martinière, 2013.
- Le Séminaire, livre VII, L'éthique de la psychanalyse, (1959-1960), Paris, Seuil, 1986.
- Le Séminaire, livre VIII, Le transfert, (1960-1961), Paris, Seuil, 2001.
- Le Séminaire, livre XI, Les quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse, (1964), Paris, Seuil, 1990.
- Le Séminaire, livre XII, Problèmes cruciaux pour la psychanalyse, (1964-1965) pro manuscripto Staferla.
- Le Séminaire, livre XIII, L'objet de la psychanalyse, (1965-1966), pro manuscripto staferla.
- Le Séminaire, livre XV, L'acte psychanalytique, (1967-1968), pro manuscripto staferla.

Κλινικές Παρουσιάσεις

Συντονισμός: Κατερίνα Καραγιάννη

Εισηγητές: Μέλη του Φόρουμ της Αθήνας

Ο Φρόνυτ στην εισήγηση του στο 5^ο Διεθνές Ψυχαναλυτικό Συνέδριο στη Βουδαπέστη το 1918, με τίτλο «Δρόμοι της Ψυχαναλυτικής Θεραπείας», προφήτευε ότι στο μέλλον θα υπήρχαν ιδρύματα ή ινστιτούτα υγείας στα οποία θα διορίζονται γιατροί- αναλυτές, ενώ η πολιτεία αναγνωρίζοντας τις νευρώσεις ως απειλητικές για την υγεία «... όσο και η φυματίωση...» θα διαμεσολαβούσε την πρόσβαση στην ψυχανάλυση για «μεγαλύτερα ανθρώπινα πλήθη». Σήμερα γνωρίζουμε ότι αυτή η ευχή του απέχει πολύ από την εκπλήρωση της. Ανάμεσα στο πλήθος των εύπεπτων θεωρητικά, χρονικά προδιαγεγραμμένων και επεξηγηματικών ψυχοθεραπειών και την καθήλωση της σύγχρονης ψυχιατρικής σε μια σειρά διαγνωστικών και στατιστικών κριτηρίων, σε διαταραχές και σύνδρομα, η ψυχανάλυση συχνά απορρίπτεται από τους μη- ειδικούς ως ένας χώρος ερμητικά κλειστός ή και σαν ένα θεωρητικό corpus μυστικιστικό και απλησίαστο για ορισμένους κλινικούς.

«Τι είναι κλινική της ψυχανάλυσης;» Ποια ανάγκη υπαγορεύει την επανεξέταση του ερωτήματος την δεδομένη χρονική στιγμή; Κανείς θα έλεγε ότι πρόκειται για πράγματα χιλιοειπωμένα, γνωστά, η μεταβίβαση, το ασυνείδητο, η θέση του αναλυτή κοκ. Θα μπορούσε, όμως, αυτό το ερώτημα της φετινής θεματικής να αποτελέσει μια πρώτης τάξεως ευκαιρία όχι μόνο να επεξεργαστούμε μια σειρά από θεωρητικά ζητήματα που προκύπτουν με την άρθρωση του, αλλά και να επανεξετάσουμε την δική μας ευθύνη όσον αφορά στην μετάδοση του ψυχαναλυτικού λόγου και κατά πόσο εμείς οι ίδιοι διευκολύνουμε την πρόσβαση σε αυτόν. Από ποια θέση τον υπερασπιζόμαστε σε μια εποχή που δέχεται πόλεμο περισσότερο από ποτέ. Ίσως αναδεικνύοντας σε τι διαφέρει η ψυχανάλυση, τι έχει να προσφέρει και σε ποιόν.

Ο Λακάν θέτει στο επίκεντρο της ψυχαναλυτικής πράξης το υποκείμενο ως υποκείμενο της ομιλίας. Το αίτημα του υποκειμένου είναι το ίδιο είτε αυτό απευθύνεται σε μια ψυχοθεραπεία, στην ψυχιατρική ή στην ψυχανάλυση και εν μέρει ανεξάρτητο από τις εκάστοτε νοσογραφίες και αφορά κάθε φορά στο ανυπόφορο του πραγματικού. Ποια τύχη έχει ένα

τέτοιο αίτημα έξω από την κλινική του πραγματικού, όπως αυτή εγκαθιδρύθηκε από τον Λακάν;

Ο αναλυτής γίνεται αποδέκτης αυτού του αιτήματος του υποκειμένου, γίνεται μάρτυρας του λόγου του, τον οποία και καλείται να μεταφέρει στα πλαίσια μίας κλινικής παρουσίας. Και δεν πρόκειται για ένα αφήγημα, αλλά μεταφέροντας την προσπάθεια άρθρωσης που λαμβάνει χώρα σε μια χρονική στιγμή της ανάλυσης του υποκειμένου, επιχειρεί να αναδείξει την στιγμιαία σχέση γνώσης και αλήθειας.

Επί της ουσίας, μέσα από την επεξεργασία μίας κλινικής περίπτωσης αφήνουμε το ίδιο το υποκείμενο σε ανάλυση να αναδείξει τα σημεία εκείνα που θα μας επιτρέψουν αφενός να επαναπροσδιορίσουμε «Τι είναι η Ψυχάνάλυση» αλλά και το πως τοποθετούμαστε απέναντι στον ψυχαναλυτικό λόγο.

Ημερομηνίες: 13 Νοεμβρίου 2021 • 29 Ιανουαρίου 2022 • 19 Μαρτίου 2022 • 16 Απριλίου 2022 • 21 Μαΐου 2022 • 18 Ιουνίου 2022

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Κ Λ Ι Ν Ι Κ Ω Ν
Ε Κ Π Α Ι Δ Ε Υ Σ Ε Ω Ν

Ο Ρ Γ Α Ν Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ (ΕΚΕ)

Τριμελές όργανο, επιφορτισμένο με την ευθύνη της διαμόρφωσης του Προγράμματος Κλινικών Εκπαιδεύσεων (ΠΚΕ), το οποίο εισάγει στη ΓΣ του Φόρουμ για την τελική έγκριση. Εποπτεύει την διεξαγωγή του προγράμματος, ενώ τα μέλη της αναλαμβάνουν και το ρόλο εκπαιδευτικού συμβούλου για καθένα από τους εκπαιδευόμενους. Είναι αρμόδια για την τελική έγκριση εγγραφής στο πρόγραμμα σπουδών των υποψήφιων εκπαιδευόμενων. Η θητεία της είναι διετής και ορίζεται κατόπιν εκλογών. Της ΕΚΕ προεδρεύει ο Υπεύθυνος του Προγράμματος Κλινικών Εκπαιδεύσεων.

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

Μέλη του Φόρουμ της Αθήνας, της Σχολής Ψυχάνalysis των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου και προσκεκλημένοι εισηγητές από το εξωτερικό (μέλη της IF-EPFCL).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ

Επαγγελματίες υγείας (ψυχίατροι, ψυχολόγοι, νοσηλεύτες, κοινωνικοί λειτουργοί, λογοθεραπευτές, ιατροί άλλων ειδικοτήτων, κ.α.), επιστήμονες του πεδίου των ανθρωπιστικών σπουδών, εκπαιδευτικοί και φοιτητές αντίστοιχων σχολών. Κατ' εξαίρεση, γίνονται δεκτοί υποψήφιοι άλλων επιστημονικών πεδίων ή επαγγελματικών κλάδων, οι οποίοι θα πρέπει, ωστόσο, να έχουν τεκμηριωμένη σχέση με το αντικείμενο της ψυχάνalysis (π.χ. αναλυόμενοι). Για κάθε εκπαιδευόμενο ορίζεται ένας σύμβουλος – επιβλέπων, μέλος της Επιτροπής Κλινικών Εκπαιδεύσεων, με απόφαση του Υπεύθυνου του ΠΚΕ.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Το Πρόγραμμα Κλινικών Εκπαιδεύσεων (ΠΚΕ) διαμορφώνεται στη βάση ετήσιων θεματικών ενοτήτων. Για την παροχή πιστοποίησης απαιτείται η συστηματική παρακολούθηση του προγράμματος,

τουλάχιστον, για 3 συνεχή έτη, την οποία αποκλειστικά αρμόδιος να βεβαιώσει είναι ο Υπεύθυνος του ΠΚΕ. Σε κάθε περίπτωση, προκειμένου ένας εκπαιδευόμενος να αιτηθεί την είσοδό του, ως τακτικό μέλος του Φόρουμ της Αθήνας, θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει έναν τριετή κύκλο σπουδών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Σεμινάριο του Προγράμματος Κλινικών Εκπαιδεύσεων με θεματική την εκάστοτε ετήσια θεματική των Κλινικών Κολλεγίων της IF-EPFCL.
- Το Σεμινάριο του Φόρουμ της Αθήνας.
- Κλινικές Παρουσιάσεις.
- Ειδικά Σεμινάρια ετήσιας διάρκειας, ανά δεκαπενθήμερο ή μηνιαία, με θεματική άμεσα συνδεδεμένη με εκείνη των Κλινικών Κολλεγίων της IF-EPFCL και του Σεμιναρίου του ΠΚΕ
- Ομάδες Εργασίας.
- Κλινικά Σεμινάρια, σε κλινικούς χώρους.

Το

Πρόγραμμα Κλινικών Εκπαιδεύσεων

του Φόρουμ της Αθήνας

της Διεθνούς των Φόρουμ

της Σχολής Ψυχανάλυσης των Φόρουμ του Λακανικού Πεδίου

διεξάγεται στην έδρα του

Αγίας Φιλοθέης 17, Πλάκα, Αθήνα

website: www.champlacanianathenes.net

email: info@champlacanianathenes.net

